

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ และต่างประเทศ
(ระยะสั้นไม่เกิน ๙๐ วัน และ ระยะยาวตั้งแต่ ๙๐ วันขึ้นไป)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อเรื่อง / หลักสูตร การประชุมวิชาการเชิงปฏิบัติการให้การศึกษารายบุคคลขั้นพื้นฐาน
สำหรับผู้เริ่มปฏิบัติงานให้บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์และผู้ป่วยโรคติดต่อ
ทางเพศสัมพันธ์เพื่อการตรวจเชื้อเอชไอวี ด้วยความสมัครใจและประเมินความพร้อม
ในการเริ่มยาต้านไวรัส

เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
งบประมาณ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินบำรุงโรงพยาบาล
 ทุนส่วนตัว ไม่เสียค่าใช้จ่าย

จำนวนเงิน คนละ ๖,๕๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๓,๐๐๐ บาท

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

สถานที่ ณ โรงแรมเอสดี อเวนิว ปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานคร

คุณวุฒิ / วุฒิบัตรที่ได้รับ -

๑.๑ ชื่อ - สกุล นางสาวกนกวรรณ เกตุมณี

อายุ ๕๑ ปี การศึกษา พยาบาลศาสตรบัณฑิต

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน -

๑.๒ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) พยาบาลประจำห้องฝากครรภ์

๒.๑ ชื่อ - สกุล นางสาวชนัญฐมาศ สะเดา

อายุ ๓๓ ปี การศึกษา พยาบาลศาสตรบัณฑิต

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การพยาบาลโรคหลอดเลือดสมอง

๒.๒ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) พยาบาลประจำคลินิกสุขภาพพิเศษ

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

๒.๑ วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อเพิ่มศักยภาพ ความรู้ ความสามารถในการให้บริการปรึกษาสุขภาพ
เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ และนำความรู้ที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปพัฒนา
คุณภาพบริการปรึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ

๒.๑.๒ เพื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษาผู้รับบริการให้คงอยู่ในระบบการรักษา
และมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติในการเริ่มยาต้านไวรัส

๒.๒ เนื้อหา

๑. ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ เกิดจากการติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งเข้าสู่ร่างกายได้ ๓ ทาง คือ ทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือด เช่น ได้รับเลือดของคนที่เป็นโรค หรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกับคนที่เป็นโรค จากแม่ไปสู่ลูกในขณะตั้งครรภ์ ขณะคลอด หรือจากการกินนมแม่ หลังจากได้รับเชื้อ ๒ สัปดาห์ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีระยะเฉียบพลัน ร้อยละ ๔๐ - ๕๐ จะแสดงอาการแสดงคล้ายคลึงกับไข้หวัดใหญ่ เช่น ไข้ ต่อม้ำเหลืองคอคอกอักเสบ ผื่นที่หน้าและลำตัว แผลที่เยื่อหูต่าง ๆ เช่น ปากและอวัยวะเพศ ปวดเมื่อยตามตัวหรือปวดข้อ และบางรายอาจไม่มีอาการ อาการจะคงอยู่ไม่กี่วันแล้วอาการจะหายไปตัวเอง แม้ไม่ได้รับการรักษา หลังจากนั้นจะไม่แสดงอาการใด ๆ นานหลายปี จนกว่าจะเริ่มมีอาการของโรคเอดส์ แต่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่มีอาการสามารถแพร่โรคให้กับคนใกล้ชิดได้ โดยผ่านการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยหรือผ่านทางเลือดดังข้างต้น

หลังจากได้รับเชื้อ ๗ - ๑๐ ปี จะเริ่มมีอาการของโรคเอดส์ ในระยะต้น อาจมีแค่ต่อมน้ำเหลืองโตทั่วตัว ซึ่งผู้ที่เป็นโรคเอดส์อาจไม่รู้สึกรู้สึกรุนแรง ต่อมาจึงเริ่มมีอาการแสดงออกมากขึ้น เช่น มีเชื้อราในปาก เป็นงูสวัด ท้องเสียบ่อย ๆ น้ำหนักตัวลด และในที่สุดจะมีอาการโรคเอดส์เต็มขั้น เช่น เชื้อราขึ้นสมอง ปอดอักเสบรุนแรง เป็นมะเร็ง สมองเสื่อม ซึ่งอาการตั้งแต่ระยะต้นจนถึงเอดส์เต็มขั้น อาจใช้เวลานานหลายปี ผู้ที่มีอาการในขั้นสุดท้ายหากไม่ได้รับการรักษามักจะเสียชีวิตภายใน ๒ - ๓ ปี

๒. การตรวจเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวี วิธีการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีที่นิยมมากที่สุด คือ การตรวจเลือด หากผลเลือดเป็นบวก แปลว่า มีการติดเชื้อเอชไอวี หากผลเลือดเป็นลบ แปลว่า ยังตรวจไม่พบการติดเชื้อเอชไอวี การพบเลือดเป็นบวก ไม่ได้แปลว่า จะต้องมีอาการของโรคเอดส์เสมอไป เพราะบางครั้งต้องใช้เวลานานหลายปีกว่าจะมีอาการป่วยขึ้นมา แต่ในที่สุดมักมีอาการของโรคเอดส์ หากไม่มีการดูแลสุขภาพ ผลการตรวจเลือดเป็นลบ ก็ได้แปลว่า จะไม่มีติดเชื้อเอชไอวีเสมอไป เพราะบางครั้ง หากเพิ่งได้รับเชื้อมาในช่วง ๓ - ๔ สัปดาห์แรก ผลเลือดครั้งนี้ อาจยังเป็นลบอยู่อีก ๒ สัปดาห์ ต่อมาจึงกลายเป็นบวก ดังนั้น หากได้ผลเลือดเป็นลบและมีเหตุควรสงสัย ควรตรวจซ้ำอีก ๒ สัปดาห์ต่อมา โดยในช่วง ๒ สัปดาห์ที่รอตรวจซ้ำ นั้น ไม่ได้มีพฤติกรรมเสี่ยงครั้งใหม่อีก หากผลตรวจเลือดครั้งนี้ใหม่เป็นลบ จึงจะแน่ใจว่า ขณะนี้ยังไม่ติดเชื้อเอชไอวี อย่างไรก็ตาม แม้ขณะนี้ยังไม่ติดเชื้อเอชไอวี หากไปมีพฤติกรรมเสี่ยงครั้งใหม่ก็อาจติดเชื้อเอชไอวีได้ในทุก ๆ ครั้ง ที่ไปมีพฤติกรรมเสี่ยงครั้งใหม่

๓. ทำไมควรตรวจการติดเชื้อเอชไอวี การรู้ว่าตัวเองมีเชื้อเอชไอวีหรือไม่ประโยชน์หลายอย่าง เช่น จะได้รับโอกาสเริ่มต้นดูแลสุขภาพสุขภาพตัวเองอย่างครอบคลุม โดยมารับตรวจสุขภาพและรับยาต้านไวรัสเอชไอวีฟรี โดยเร็วตามสิทธิ์ การรักษาและเริ่มกินยาต้านไวรัสเอชไอวีให้ตรงเวลาเป็นประจำทุกวันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ปริมาณเชื้อไวรัสในเลือดลดจำนวนลง จนตรวจไม่พบในเลือดและให้กินยาต้านไวรัสเอชไอวีต่อไปอย่างต่อเนื่องไปตลอด โดยไม่หยุดกินสิ่งนี้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ปริมาณเชื้อไวรัส (ที่แม้ยังคงซ่อนอยู่ในส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย) ไม่เพิ่มจำนวนและไม่มีการกำเริบขึ้นมา ทำให้เกิดเป็นโรคเอดส์นอกจากการกินยาต้านไวรัสเอชไอวีตรงเวลาเป็นประจำทุกวันอย่างต่อเนื่องร่วมกับการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ จะช่วยให้อยู่ต่อได้เหมือนคนปกติแล้วยังสามารถป้องกันคนใกล้ชิดอันเป็นที่รัก เช่น สามี ภรรยา ลูกที่จะเกิดมาไม่ให้ติดเชื้อเอชไอวีตามได้ด้วย

๔. ผลกระทบจากการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี ไม่ว่าจะผลการตรวจจะออกมาเป็นบวกหรือลบ อาจส่งผลกระทบต่อผู้รับการตรวจได้ บางทีเพียงแค่มั่นใจว่าไปตรวจ อาจไปเล่าลือให้เสียหายได้ ถ้าได้ผลออกมาเป็นบวก บางคนอาจรับสภาพไม่ได้ อาจคิดสั้น หมดหวังในชีวิต อาจทำให้ที่ทำงานเลิกจ้าง บริษัทประกันบางแห่งอาจไม่รับประกัน ถ้าไม่บอกผลตรวจเอ็ดส์หรือถ้าได้ผลบวกแม้แต่ในรายที่ได้ผลออกมาเป็นลบ ก็อาจสร้างปัญหาได้ เช่น กรณีเพิ่งได้รับเชื้อมาแต่ ๑ - ๒ สัปดาห์ ตรวจเลือดแล้วไม่พบ จึงไปมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาหรือคนอื่น ๆ โดยไม่มีการป้องกันทำให้แพร่เชื้อออกไปก่อนที่จะรู้ตัวว่าตัวเองมีเชื้ออยู่

๕. สิทธิของผู้รับการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี

ผู้รับการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี มีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมที่ควรทราบ ก่อนตรวจ ดังนี้

๕.๑ แพทย์ เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ จะต้องอธิบายการตรวจ การแปลผล และผลกระทบต่อผู้รับการตรวจจนเป็นที่เข้าใจ และจะตรวจได้ก็ต่อเมื่อผู้รับการตรวจเซ็นยินยอม รับการตรวจแล้วเท่านั้น

๕.๒ ผู้รับการตรวจ มีสิทธิซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนและผลการตรวจ โดยแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์จะต้องตอบคำถามและให้คำแนะนำงานเข้าใจ

๕.๓ ผลการตรวจเอ็ดส์เป็นความลับระหว่างแพทย์ และเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ที่เกี่ยวข้องจะต้องรักษาความลับของผู้รับการตรวจ อย่างเคร่งครัด การแจ้งผลต่อผู้อื่น แพทย์จะกระทำได้ ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากผู้รับการตรวจหรือจากผู้ปกครอง หรือผู้แทนโดยชอบธรรมแล้วแต่กรณี หรือเมื่อแพทย์ต้องปฏิบัติตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย

๕.๔ ผู้รับการตรวจ ควรทราบว่า หากไม่ตรวจ ณ สถานที่แห่งนั้น สามารถไปตรวจที่อื่นได้ หรืออาจขอรับการตรวจที่คลินิกนิรนาม ซึ่งให้บริการตรวจ โดยไม่ต้องแจ้งชื่อ - สกุล จริง

๕.๕ ผู้รับการตรวจเอ็ดส์ อาจไม่ขอทราบผลการตรวจเอ็ดส์ก็ได้

การให้การปรึกษาก่อนตรวจเลือดเอชไอวี (Pre HIV Test Counseling)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้ประเมินความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีด้วยตนเอง

๒. เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้เตรียมตัว เตรียมใจในการรับทราบผลเลือดและเตรียมตัวกับสถานการณ์ใหม่

การให้การปรึกษาก่อนตรวจเลือดเอชไอวี (Pre - post HIV Test Counseling)

๑. สร้างสัมพันธ์ภาพและตกลงบริการ

- SMALL TALK : พูดคุยเรื่องเบา ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศเป็นมิตร เรื่องที่ผู้รับบริการเพิ่งประสบมา

- การเดินทาง : มาอย่างไร มากับใคร

- การรอคอยรับบริการ : รอานานไหม

- เรื่องที่ผู้รับบริการพูดกับผู้ให้บริการได้ง่าย ๆ เช่น ทานอะไรมาหรือยัง เหนื่อยไหม เรื่องอื่น ๆ

ที่เป็นที่รู้จักกันไป เช่น ที่บ้านอากาศร้อนไหม ฝนตกมากไหม น้ำท่วมหรือเปล่า

๒. หาแรงจูงใจ

- สมัครใจ (Voluntary) : ระบุเองว่าต้องการมาตรวจการติดเชื้อเอชไอวีมีพฤติกรรมเสี่ยงมาตรวจ
- จำยอม (Compulsory) : มารับบริการเรื่องอื่นที่ต้องตรวจการติดเชื้อเอชไอวี มาฝากครรภ์ มาผ่าตัด มาตรวจส่องกล้องหรือมีอาการเจ็บป่วย
- ถูกบังคับ (Mandatory) : มีผู้อื่นบังคับให้มาตรวจการติดเชื้อเอชไอวี พ่อแม่บังคับให้ลูก มาตรวจปัสสาวะหาสารเสพติดและตรวจเลือดหาเอชไอวี
- มาตรวจก่อนแต่งงาน หรือภรรยา /สามีพามาตรวจ

๓. ผลเลือดบวก - ลบ คือ อะไร

- ผลเลือดบวก แปลว่า พบการติดเชื้อ ผลเลือดลบ แปลว่า ไม่พบการติดเชื้อ การติดเชื้อแล้วไม่มีอาการ แต่แพร่เชื้อได้ ๗ - ๑๐ ปี จึงมีอาการป่วย
- การแพร่เชื้อ โดยเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกัน (ถุงยางอนามัย) หรือใช้สารเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น
- ผลเลือดบวกแล้วควรกินยาต้านไวรัส ทุก ๑๒ - ๒๔ ชั่วโมง
- เจาะเลือดดูว่าเชื้อดียาหรือไม่ Viral load ทุก ๖ - ๑๒ เดือน
- ภูมิต้านทาน ต่ำกว่า ๒๐๐ กินยาป้องกันโรคแทรกซ้อน
- การติดเชื้อไวรัสจากแม่สู่ลูก ลดจาก ๓๐ % เหลือ ๓ % โดยใช้ยาต้านไวรัสและงดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

๔. ถามให้ผู้รับบริการได้คิดว่าผลเลือดเป็นเช่นไร คุณคิดว่าผลเลือดเป็นบวกหรือลบ คำตอบ อาจจะเป็นบวกหรือลบก็ได้ แต่ต้องเป็นคำตอบของการคาดคะเนผลไม่ใช่ความต้องการหรือความคาดหวัง ว่าอยากให้เป็น โดยพูดว่า คุณคิดว่าเป็นบวกหรือลบกี่เปอร์เซ็นต์ คำตอบอาจเป็นอะไรก็ได้ ๐ % ๕๐ % ๘๐ % ๙๐ % ๑๐๐ % การใช้คำถามแบบนี้ จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้ใช้ความคิดในการประเมินความเสี่ยง ของตนเองด้วยตนเอง

๕. การให้การปรึกษา เพื่อแจ้งผลตรวจเลือดเอชไอวี กรณีผลตรวจเลือดเป็นบวก แจ้งผล รายบุคคลกับผู้รับบริการตรวจเอชไอวีโดยตรง ตรวจสอบชื่อ - สกุล ของผู้รับบริการให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการแจ้งผลผิดคน ให้เวลาที่เหมาะสม ประมาณครึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมง ดำเนินการด้วยความสุขุมอย่างเหมาะสม แล้วแจ้งผลอย่างตรงไปตรงมา

การวางแผนแก้ปัญหาสภาวะอารมณ์

Ventilating (venting) คือ การกระตุ้นให้ระบาย เมื่อผู้รับบริการปรึกษาไม่สามารถระบายได้เอง

๑. ให้การใส่ใจ : สบตา โนมตัว สัมผัส ตั้งใจฟัง และไม่พูดอะไร
๒. สะท้อนความรู้สึก : คุณรู้สึก (ไม่สบายใจ / ตกใจ) กับ (เรื่องนี้ เรื่องที่เกิดขึ้น) ดูท่าทาง คุณไม่ค่อยสบายใจกับเรื่องที่เกิดขึ้น
๓. ถามความรู้สึก : ตอนนี้นักคุณรู้สึกอย่างไร
๔. ให้บรรยายความรู้สึก : อยากให้คุณลองเล่าหรือบรรยายถึงความรู้สึกของคุณในตอนนีให้ฟัง
๕. ถามความคิดและเสนอความช่วยเหลือ : ตอนนี้นักคุณกำลังคิดอะไรอยู่ พอลงเล่าให้ฟังได้ไหม เผื่อจะได้ช่วยคิด หรือถ้าคุณมีอะไรที่อยากช่วยก็ขอให้ออก

๖. แสดงความเห็นใจ...

๖. แสดงความเห็นใจ : ใครที่เจออย่างคุณ คงรู้สึกเหมือนที่คุณรู้สึก ไม่ว่าใครก็ตามที่ไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะเกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ แต่อยู่ ๆ ก็มาทราบว่าตัวเองติดเชื้อก็คงรู้สึกตกใจมากเหมือนที่คุณรู้สึกอยู่ในตอนนี้

๗. ตกลงบริการ : เรื่องที่เกิดคงหนัก น่าจะอยู่กับตัวเองสักพัก มีอะไรก็บอกผมรอได้ เรื่องที่ประสบอยู่คงกระทบกระเทือนจิตใจคุณมากจนไม่สามารถพูดอะไรออกมาได้ ในขณะนี้คุณคงอยากได้เวลาคิด ถ้าอยากจะทำอะไรหรือเล่าอะไร พี่ก็ยินดี พี่รอได้

Ventilating (venting) กระตุ้นให้ระบาย เมื่อผู้รับบริการปรึกษา สามารถระบายได้เอง

- L : Look – สบตา

- A : Ask - ถามเปิดตามประเด็นที่ผู้รับบริการปรึกษาเพียงจะพูดจบ

- D : Do not interrupt – ไม่ขัดจังหวะ

- D : Do not change subject – ไม่เปลี่ยนประเด็น

- E : Empathy – เห็นใจ และเข้าใจผู้รับบริการปรึกษา (Sympathy - เวทนาสงสาร รู้สึกร่วมไปกับผู้รับบริการปรึกษา)

- R : Response – พยักหน้า ครับ / ค่ะ

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ต่อตนเอง

- เพื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษาผู้รับบริการให้คงอยู่ในระบบการรักษา และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

- มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติในการเริ่มยาต้านไวรัส

๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน

- เพื่อเพิ่มศักยภาพ ความรู้ ความสามารถในการให้บริการปรึกษาสุขภาพ เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์

- นำความรู้ที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปพัฒนาคุณภาพบริการปรึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ

๒.๓.๓ อื่น ๆ

- สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยสามารถให้คำปรึกษา ฝึกการเป็นผู้ฟัง มากกว่าการพูด และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ การปรับปรุง

- เนื้อหาสาระค่อนข้างมาก บางหัวข้อมีวิทยากรหลายท่าน จึงมีข้อจำกัดด้านเนื้อหาและเวลา ทำให้วิทยากรบางท่านพูดเร็ว และเนื้อหาบางหัวข้อไม่ได้ลงลึกถึงรายละเอียด

๓.๒ การพัฒนา

- นำความรู้ และทักษะในการให้คำปรึกษามาเผยแพร่กับคนในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาก่อนเจาะเลือด เพื่อเตรียมความพร้อมการรับทราบผลเลือด รวมทั้ง การให้ผู้รับบริการให้เตรียมใจร่วมด้วย

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เพื่อเพิ่มศักยภาพ ความรู้ ความสามารถในการให้บริการปรึกษาสุขภาพ เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ และนำความรู้ที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปพัฒนาคุณภาพบริการปรึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ

ลงชื่อ กนกวรรณ เกตุมณี ผู้รายงาน
(นางสาวกนกวรรณ เกตุมณี)

ลงชื่อ ชัญญาภา สเดา ผู้รายงาน
(นางสาวชัญญาภา สเดา)

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุม เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาผู้รับบริการให้คงที่อยู่ในระบบการรักษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติในการเริ่มยาต้านไวรัส และนำความรู้ที่ได้รับเผยแพร่แก่เพื่อนร่วมงาน

(นายพรเทพ แซ่เฮ้ง)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

การประชุมวิชาการเชิงปฏิบัติการให้การปรึกษารายบุคคลขั้นพื้นฐาน
สำหรับผู้เริ่มปฏิบัติงานให้บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ และ ผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
เพื่อตรวจการติดเชื้อเอชไอวี ด้วยความสมัครใจและความเป็นส่วนตัวพร้อมในการเริ่มยาต้านไวรัส
วันที่ 23 - 26 เมษายน 2567
ณ โรงแรม เอสดี ออเน็ว บินเกล้า กรุงเทพมหานคร

การให้การปรึกษา (COUNSELING)

กระบวนการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มาขอคำปรึกษา เพื่อให้เขาได้ใช้ความสามารถ
ที่เขามีอยู่จัดการกับปัญหาของเขาได้และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้

- ผู้ให้บริการปรึกษา (Counselor)
- ผู้รับบริการปรึกษา (Client)

- กระบวนการให้การปรึกษามี 5 ขั้นตอน
- 1.การสร้างสัมพันธภาพ
 - 2.การสำรวจปัญหา
 - 3.การเข้าใจปัญหา สาเหตุ และความต้องการ
 - 4.การวางแผนแก้ปัญหา
 - 5.การยุติบริการ

การให้การปรึกษาก่อนตรวจเลือดเอชไอวี (บวก ลบ คืออะไร)

- บวก แปลว่าพบการติดเชื้อ ลบแปลว่ายังไม่พบการติดเชื้อ
- ติดเชื้อแล้วไม่มีอาการ แต่แพร่เชื้อได้ 7 - 10 ปี จึงมีอาการป่วย
- การแพร่เชื้อโดยเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ป้องกันหรือใช้สารเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น
- ติดเชื้อแล้วควรกินยาต้านไวรัสทุก 12 - 24 ชั่วโมง
- เจาะเลือดดูว่าเชื้อติดหรือไม่ทุก 6 - 12 เดือน
- ภูมิคุ้มกันต่ำกว่า 200 กินยาป้องกันโรคแทรกซ้อน
- การติดเชื้อไวรัสจากแม่สู่ลูกลดจาก 30% เหลือ 3% โดยใช้ยาต้านไวรัส และงดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

การให้การปรึกษาเพื่อแจ้งผลเลือดเอชไอวี (กรณีผลตรวจเลือดเป็นบวก)

- สร้างสัมพันธภาพและตกลงบริการ เน้นการตรวจสอบ ชื่อ สกุล ให้ตรงกับผลตรวจเลือด
- ประเมินปัญหาทางจิตสังคม ระหว่างรอผล
- “ตั้งแต่เราพบกันเมื่อครั้งที่แล้ว ระหว่างรอฟังผลไม่ทราบว่า เป็นอย่างไร”
- ตรวจสอบความเข้าใจ “อยากจะทำให้ช่วยสรุป เรื่องที่เราคุยกันครั้งที่แล้วว่ามีเรื่องอะไรบ้าง”
- แจ้งผลตามลำดับขั้นตอนการตรวจ เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ต่อผลเลือดที่แจ้ง
- จัดการกับอารมณ์และความรู้สึก โดยใช้กระบวนการกระตุ้นให้ระบาย และให้กำลังใจ
- จัดการกับปัญหาที่แท้จริง โดยการแก้ไขปัญหาก็เน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง
- ยุติบริการ “สรุปเรื่องที่พูดคุยวันนี้ สิ่งที่จะกลับไปทำ และนัดหมายครั้งต่อไป”

การเตรียมความพร้อมให้กับผู้มีเชื้อเอชไอวีก่อนเริ่มยาต้านไวรัส

- บทบาทของผู้ให้การปรึกษา**
- ประเมินความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจของผู้มีเชื้อเอชไอวี
 - เตรียมความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจ โดยเน้นการสร้างเสริมสุขภาพในการดูแลตนเอง ให้มีสุขภาพแข็งแรง
 - ให้บริการปรึกษา ส่งเสริมและวางแผนการรับประทานยา โดยให้ผู้มีเชื้อเอชไอวีมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- บทบาทของผู้รับบริการ**
- ผู้รับคำปรึกษาต้องรู้ว่า หากไม่กินยาต้านไวรัสอย่างเคร่งครัดแล้ว จะเกิดเชื้อดื้อยา
 - การรักษาด้วยสูตรยาพื้นฐาน มีประสิทธิภาพมากที่สุด กินง่าย ราคาถูก เพราะผลข้างเคียงน้อยที่สุด

- ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม
- 1.ได้ทราบถึงกระบวนการ การให้คำปรึกษา สามารถนำเทคนิคต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน
 - 2.ให้คำแนะนำการใช้ยาต้านไวรัสอย่างเหมาะสมกับผู้รับบริการ

- นำสิ่งที่ได้รับมาพัฒนางานในหน่วยงาน
- นำความรู้และเทคนิคการให้คำปรึกษามาปรับใช้กับงานที่ทำปัจจุบัน ผสมผสาน การสอนสุขภาพ (Health education) และ การให้การปรึกษา (Counseling) ไปด้วยกัน โดยปรับกระบวนการให้ความช่วยเหลือ
 - ให้หญิงตั้งครรภ์เรียนรู้ ทำความเข้าใจปัญหา และค้นหาวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์สามารถพึ่งตนเองได้และยอมรับปัญหาที่มีอยู่ และแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้ ซึ่งเหล่านี้จะนำประโยชน์ กับหญิงตั้งครรภ์และครอบครัว

นางสาวกนกวรรณ เกตุณณ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
ห้องฝากครรภ์ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

**การประชุมวิชาการเชิงปฏิบัติการให้การปรึกษารายบุคคลขึ้นพื้นฐาน
สำหรับผู้เริ่มปฏิบัติงานให้การบริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์
และผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพื่อการตรวจเชื้อเอชไอวีด้วย
ความสมัครใจและเป็นความพร้อมในการเริ่มยาต้านไวรัส
วันที่ 23-26 เมษายน พ.ศ.2567
สถานที่ โรงแรมเอสดี อเวนิว ปิ่นเกล้า**

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มศักยภาพความรู้ความสามารถในการให้บริการปรึกษา
สุขภาพเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์และนำความรู้
ที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปพัฒนาคุณภาพบริการปรึกษา
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ
- เพื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษาผู้รับบริการให้คงอยู่ในระบบ
การปรึกษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติ
ในการเริ่มยาต้านไวรัส

ความรู้เรื่องโรคเอดส์

ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ เกิดจากการ
ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งเข้าสู่ร่างกายได้ 3 ทาง คือ ทางเพศสัมพันธ์
ทางเลือด เช่น ได้รับเลือดของคนที่เป็นโรคหรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกับ
คนที่เป็นโรครากจากไปสู่อุทกในขณะตั้งครรภ์ ขณะคลอด หรือจาก
การกินนมแม่ หลังจากได้ร้บเชื้อ 2 สัปดาห์ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีระยะ
เฉียบพลัน ร้อยละ 40 - 90 จะแสดงอาการแสดงคล้ายคลึงกับ
ไข้หวัดใหญ่ เช่น ไข้ ต่อมทอนซิลอักเสบ ผื่นที่หน้าและลำตัว
ผลที่ย่อบุต่าง ๆ

Pre-test HIV test Counseling

1. สร้างสัมพันธภาพและตกลงบริการ
2. หาแรงจูงใจ
3. ผลเลือดบวก-ลบ คืออะไร ผลเลือดบวก แปลว่า พบการติดเชื้อ
ผลเลือดลบ แปลว่า ไม่พบการติดเชื้อ การติดเชื้อแล้วไม่มีอาการ
แต่แพร่เชื้อได้ 7 - 10 ปี จึงมีอาการป่วย
4. ให้ผู้รับบริการได้คิดว่าผลเลือดเป็นเช่นไร คุณคิดว่าผลเลือดเป็นบวก
หรือลบ โดย พูดว่า "คุณคิดว่าเป็นบวกหรือลบที่เปอร์เซ็นต์ คำตอบอาจ
เป็นอะไรก็ได้ 0%, 50%, 80%, 90%, 100%
5. การให้การปรึกษาเมื่อแจ้งผลตรวจเลือดเอชไอวี
กรณีผลตรวจเลือดเป็นบวกแจ้งผลรายบุคคลกับผู้รับบริการตรวจเอชไอวี
โดยตรงและตรวจสอบข้อมูลของผู้รับบริการให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการ
แจ้งผลผิดพลาดให้เวลาที่น่าพอใจ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เมื่อเพิ่มทักษะในการให้คำปรึกษาผู้รับบริการให้คงอยู่
ในระบบการปรึกษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความรู้
เข้าใจในการปฏิบัติในการเริ่มยาต้านไวรัส
2. เมื่อเพิ่มศักยภาพความรู้ความสามารถในการให้บริการ
ปรึกษาสุขภาพเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์
และนำความรู้ที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปพัฒนา
คุณภาพบริการปรึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
แก่ผู้รับบริการ

การนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

นำความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาไปเผยแพร่กับ
คนในหน่วยงานเพื่อพัฒนาระบบการปรึกษาที่
เจาะลึกเมื่อ เตรียมความพร้อมการรับทราบผลเลือด
รวมทั้งการให้ผู้รับบริการให้เตรียมใจร่วมด้วยในการเริ่ม
ยาต้านไวรัส

นางสาวณัฐมาศ สະดา พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
คลินิกสุขภาพพิเศษ (อายุรกรรม)
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์